

SAVOFILA

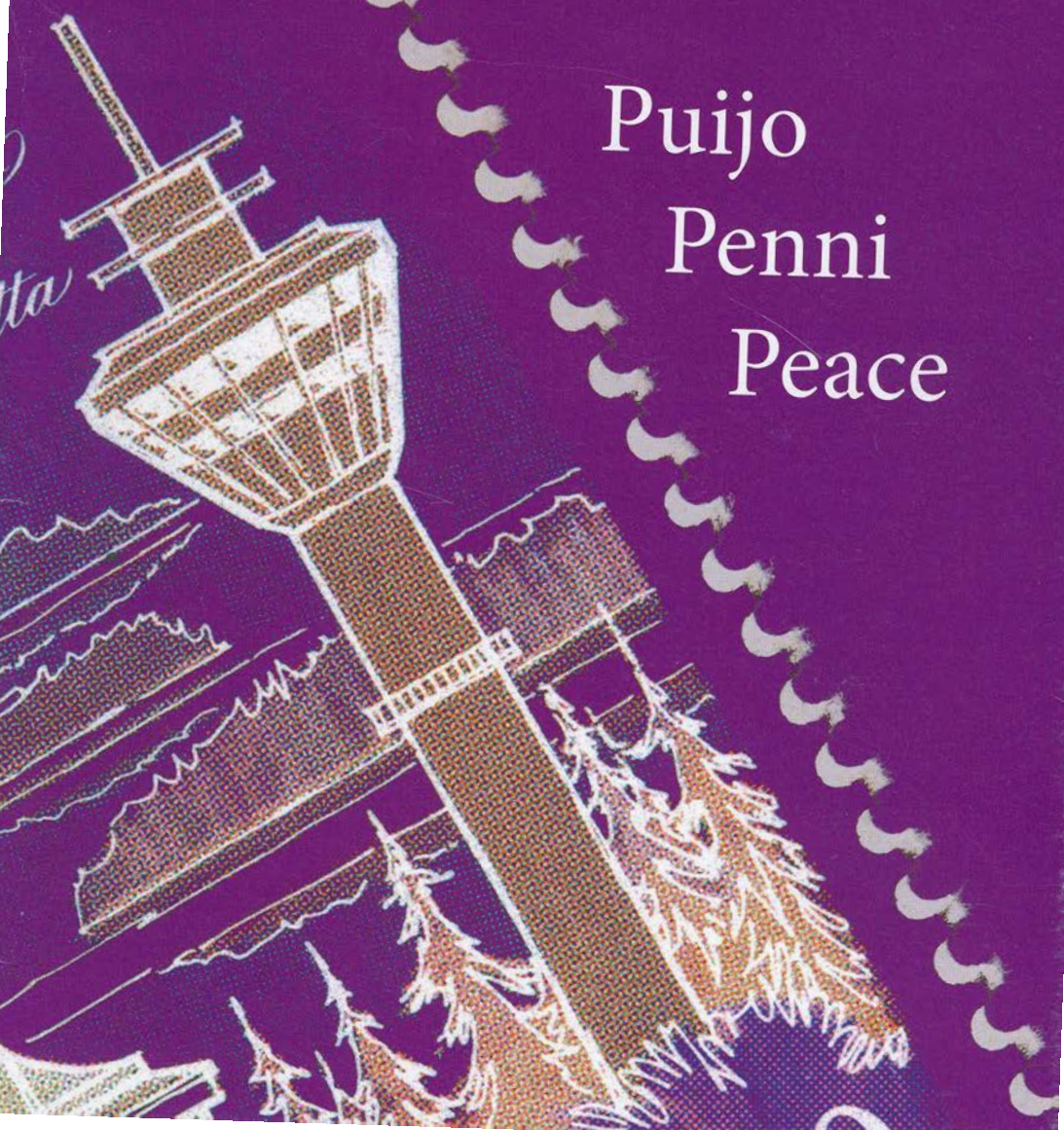

2013

Puijo

Penni

Peace

Ilmestymispäivä 21.1. Utgivningsdag

Ilmestymispäivä 4.3. Utgivningsdag

Suomen näyttelijäliitto 100 v – Finlands skådespelarförbund 100 år

Ilmestymispäivä 8.3. Utgivningsdag

Postimerkit 2013 Frimärken

www.posti.fi/ostoksille
www.posti.fi/goshopping

postti

POSTIMERKKINÄYTTELYN LUOKKAJAKO

MESTARILUOKKA Erityisen hyvin aiemmissa postimerkinäyttelyissä menestyneet kokoelmat sijoitetaan mestariluokkaan riippumatta niiden lajityypistä. Ne kilpailevat keskenään näyttelyn suuresta palkinnosta, joka Savofila 2013:ssa on Olvi Grand Prix.

PERINTEINEN FILATELIA on varhaisin postimerkkikeräilyn muoto. Kokoelmissa esitellään esimerkiksi jonkun maan postimerkkejä tai tiettyä postimerkkimallia. Nykyisin kokoelmissa edellytetään olevan merkkien lisäksi myös postilähetyksiä.

POSTIHISTORIAN -luokassa esitellään esimerkiksi postitaksoja, -reittejä ja -leimoja. Kokoelma voi kertoa myös tietyn alueen postioalojen kehityksestä. Keräilykohteet ovat pääosin kokonaisia postilähetyksiä, joilta esimerkiksi kirjeen kulkema postireitti ja postimaksu voidaan selvittää.

AIHEKOKOELMAN sisältö laaditaan postimerkkien, leimojen ja postin lähtyksille tekemien merkintöjen avulla. Kohteiden on oltava ns. filateelisia tai postaalisia eli niiden on liityttävä lähetyksen maksamiseen, postin käsittelyyn tai kuljetukseen.

AVOIMEEN FILATELIAAN kuuluvien kokoelmien sisällöstä yli puolet pitää olla filateliaa. Muiden mukana oleviujen kohteiden on edistettävä kokoelman juonta. Ne voivat olla esimerkiksi kauppakuitteja, asiakirjoja, valokuvia tai vaikkapa etikettejä.

POSTIKORTTIKOKOELMASSA olennaista on, että siinä on selkeä kertomus, johon esitettävät postikortit liittyvät. Kortit voivat olla postissa kulkeneita tai käyttämättömiä.

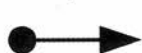
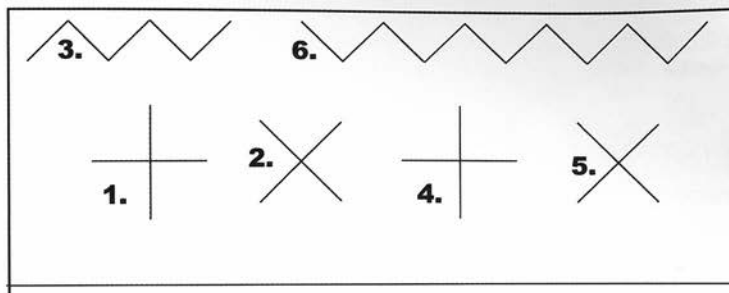
EHIÖ on kirjekuori tai postikortti, johon valmiiksi painettu postimerkkiä vastaava kuva osoittaa, että postimaksu on maksettu. Ehiökokoelmat rakennetaan näistä kohteista.

NUORISOLUOKKA on tarkoitettu 13-21 -vuotiaille. Kokoelmat voivat edustaa mitä tahansa lajia.

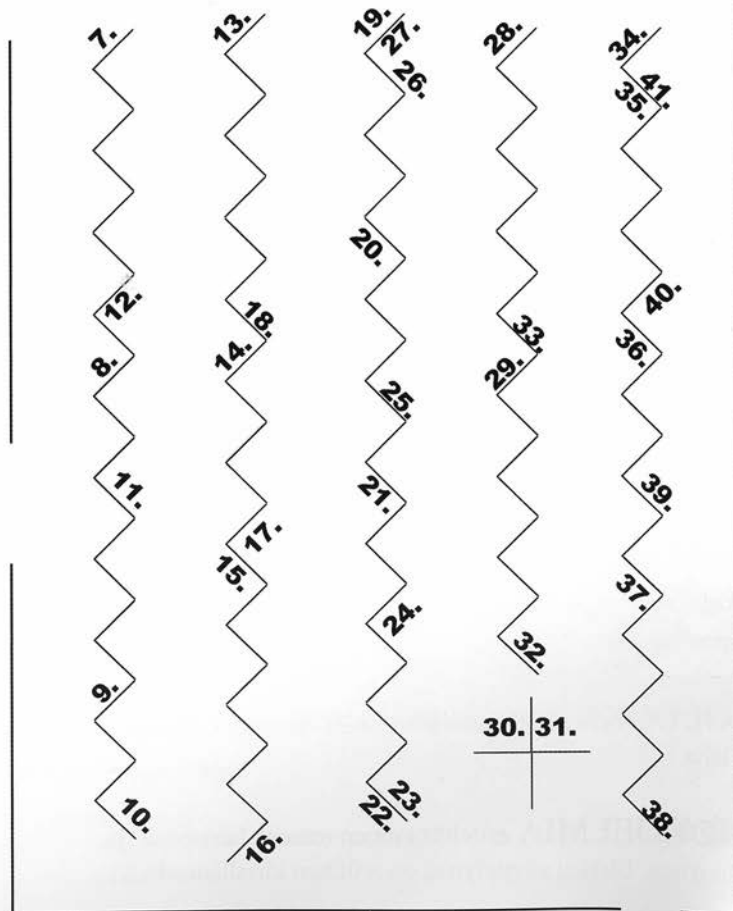
MUITA KOKOELMIA esitellään muun muassa lentoposti- ja leimamerkkiluokissa. Lisäksi näyttelyissä on erillinen kirjallisuusluokka.

KAMARIMUSIIKKISALI 2. kerros

Mestari luokka

Postihistorian luokka

MESTARILUOKKA

1	Stone Jeffrey	Finland: The arms type of 1875 (8)
2	Waris Pentti	Finland coat of arms 1889 (8)
3	Olli Marcus	Helsinki citypost 1866 – 1891 (5)
4	Filmer Werner	Finnland – Vorphilatelie und frühe Ortstempel (8)
5	Toivakka Erkki	Postal History of Åland Islands (8)
6	Pihl Allan	The German Empire At Sea (10)

POSTIHISTORIAN LUOKKA

7	Pitkänen Risto	The early postmarks of Finland (8)
8	Karvetti Juha-Matti	Finland-leimat 1888 – 1893 (8)
9	Mustalahti Matti	Ilomants – Ilomantsi (4)
10	Elo Hannu	Figure cancellations in Finland (8)
11	Auschra Christian	Postgeschichte der Aland Inseln (5)
12	Hyttinen Juha	Varpaisjärven seudun postipysäkki-leimoja (7)
13	Pesonen Matti	Maalaiskirjeenkantajien numeroleimat ja linjat 369-541 (8)
14	Elo Hannu	Itä-Suomen vanhat päivämääräleimat (5)
15	Lehtinen Matti	Mikkelin läänin postitoimipaikkojen leimat kyrillisistä venäläisleimoihin (8)
16	Pitkänen Risto	Pohjois-Savon postihistoria 1775 – 1955 (8)
17	Filmer Werner	Rantasalmen postihistoriaa (5)
18	Holma Pentti	Viipurilaista postia Ruotsin vallan lopulta Suomen vallan loppuun (8)
19	Hjelt Sven-Erik	Pieksämäen postiolot 1800-luvulta nykyaikaan (5)
20	Kankainen Jorma	Kontiolahden postitoimialueen postihistoriaa 1885 – 2012 (6)
21	Kerppola Juhani	Postimaksut 1930 – 1962 malli 1930 yleismerkein (8)

**Tee ostoksesi liiton jäsenliikkeessä,
se on turvallista.**

**Siellä kannattaa asioida, koska
valikoima on laadukasta ja laaja.**

**Siellä ei mikään asia jää epäselväksi,
jäsenliikkeet tuntevat
kuluttajansuojan.**

JÄSENLIKKEET

UUDENMAAN MAAKUNTA

OY KAJ HELLMAN LTD

PL 1, 02611 ESPOO
Kaj.Hellman@kajhellman.fi

09-502 2125

09-502 2636

www.kajhellman.fi

HELLMAN AUCTIONS LTD

PO Box 1, 02611 ESPOO
esa.karkas@filateliapalvelu.com

0400-484 737

www.hellmanhuutokaupat.fi

KÄPYLÄN MERKKI OY

Pohjolankatu 1, 00610 HELSINKI
myynti@kapylanmerkki.fi

09-792 851

09-7579 1470

www.kapylanmerkki.fi

POSTIMERKKILIIKE LAURI PELTONEN OY

PL 39, 10901 HANKO (Esplanadi 32)
mail@lape.net

019-248 2336

019-248 5390

www.lape.net

PIETARIN FILATELIAPALVELU OY

Kannusillankatu 10, 02770 ESPOO
info@stspb.ru

046-811 0842

09-884 3981

www.stspb.ru

SS LIBRICON OY

Oskarintie 14, 00930 HELSINKI
ss.libricon@kolumbus.fi

050-555 9870

09-344 5408

KESKI-SUOMEN MAAKUNTA

TMI TOMMI PEHKONEN

PL 23, 40321 JYVÄSKYLÄ
tommi@kerailypojat.net

045-671 4646

www.kerailypojat.net

PIRKANMAAN MAAKUNTA

VESA'S WORLDWIDE STAMPS

TAMPERE
info@systeemi.net

044-080 8706

www.systeemi.net

VARSINAIS-SUOMEN MAAKUNTA

OY STAMPCO AB

Käsityöläiskatu 1, 20100 TURKU
stampco.koskenoja@gmail.com

02-231 1125

SUOMEN FILATELIAPALVELU OY

PL 5, 20251 TURKU (Satakunnantie 31)
myynti@filateliapalvelu.com

02-254 7200

02-254 7220

www.stamps.fi

POHJOIS-KARJALAN MAAKUNTA

KARELIA STAMPS

Siikaniemi 26, 81720 LIEKSA
info@kareliastamps.fi

044-920 5074

www.kareliastamps.fi

RUOTSI

ASPBÄCKS VYKORT OCH BREV

Västra Hamngatan 6, SE-411 17 GÖTEBORG, SWEDEN +46-70-773 8146
aarno@bredband.net

Suomen Postimerkki-

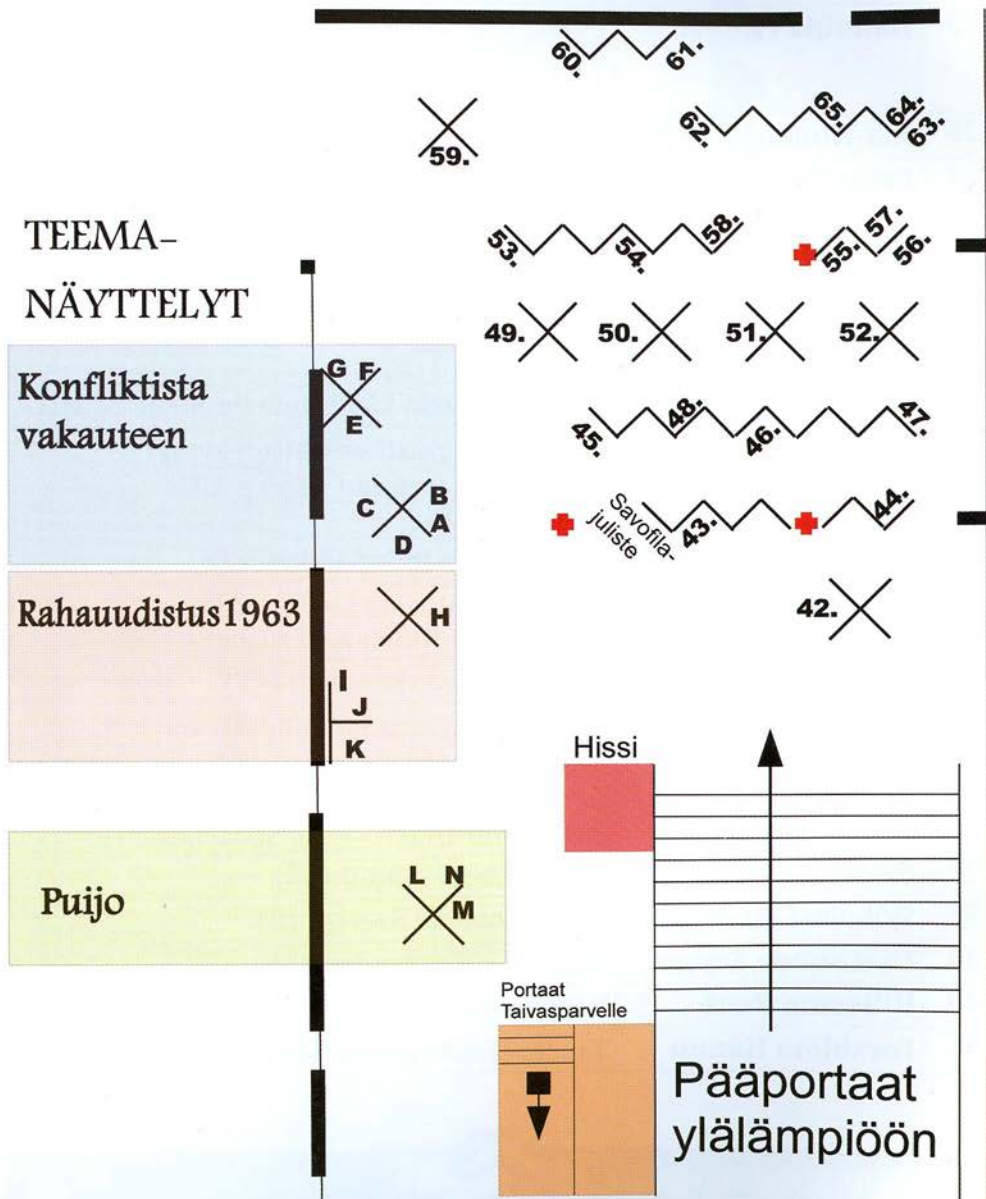
kauppioiden Liitto ry

22	Hellman Kaj	Postia Suomesta ulkomaille (1)
23	Mustalahti Matti	Kotimaan postitaksat Suomen Suuriruhtinaskunnassa 1810 – 1917 (5)
24	Nikkanen Janne	(Keski-Espoo) Rantaradan postihistoria 1902 – 1945. Rantaradan Espoon osuus
25	Hannula Petteri	Postal service organization in Finland from the Russian Grand Duchy to the independence era 1881 – 1924 (8)
26	Ala-Honkola Harri	Suomen katastrofiposti (1)
27	Evinsalo Seppo	Posti kulkee vaikka lähetys vaurioituisi matkalla (1)
28	Lindeblad Jorma	Postinkulku Suomesta ja Suomeen sekä Suomen kautta 1.1.1939 – 31.12.1945 (8)
29	Kemppainen Kari J.	Talvisodan 105 kunnian päivää 30.XI.1939 – 13.III.1940 (8)
30	Hellman Kaj	Suomen postin käyttämiä lipukkeita (7)
31	Salonen Kari	Tampereen postimestarien kynämitätöinnit vuosien 1856 – 1866 merkeillä (1)
32	Tuori Jussi	Winning the Independence (8)
33	Talvio Seppo	North Atlantic Mail – Postal rates between Europe and North America until UPU (8)
34	Mäntynen Kari	Vankilat ja vankilapostia (1)
35	Uotila Raija	Liiketoimintaa ja kaupankäyntiä Joensuussa (6)
36	Torterotot Wolfgang	Das Grossfürstentum Finnland: ein Land – zwei Währungen – drei Sprachen (6)
37	Ritola Aarre	Jönköpings kommun (7)
38	Sjöholm Lars-Magnus	Kronoposten i Sverige (8)
39	Laaksonen Seppo	Liberec – Reichenberg (5)
40	Hillesum René	Postmarks of Imperial St. Petersburg (5)
41	Forsblom Hannu	Tanskalaisia suojareijitteitä (2)

YLÄLÄMPIÖ 2. kerros

Perinteisen filatelian luokka (Suomi)

Nuoriso-, jokamies- ja aihefilatelian luokka

TEEMANÄYTTELYT

Peace: Konfliktista vakauteen

A	Savon Sanomat	Etusivun uutinen: Nobelin rauhanpalkinto presidentti Martti Ahtisaarelle
B	Postimuseo	Presidentti Ahtisaaren YK-postimerkkien lahjoituskokoelma (Järvenpään Filatelistiseura)
C	Postimuseo	Presidentti Ahtisaaren Namibia-postimerkkien lahjoituskokoelma (Aihefilatelistit)
D	CMI Crisis Management Initiative ry	Presidentti Ahtisaaren vuonna 2000 perustama järjestö, jonka työ kohdistuu konfliktien ratkaisemiseen ja rauhaprosesseihin
	CMC Finland Crisis Management Centre	Kuopiossa toimiva Kriisinhallintakeskus on sisäasiainministeriön alainen siviilikriisinhallinnan osaamiskeskus.
E	Hannu Forsblom	Suomen YK-joukkojen postia Siinailta Balkanille
F	Hannu Forsblom	YK-sotilaiden joulukortteja
G	Paavo Pitkänen	Minun Namibiani – YK:n vaalitarkkailijan kuvapäiväkirja Ambomaalta

Penni: Vuoden 1963 rahauudistus

H	Lauri Väättäin	Yleismerkit m/63, 1963-83
I	Savon Sanomat	Etusivun uutinen: Pennien paluu
J	Kuopion Numismaatikot	Vanhat ja uudet markat
K	Postimuseo	Luonnoksesta postimerkiksi

Puijo: Suurtorni 50 vuotta

L	Risto Pitkänen	Puijo ja Puijolla nähdään
M	Matkailijayhdistys	Marjaliisa Pitkäranta:Puijo-j uliste
N	Savon Sanomat	Etusivun uutinen: Puijon suurttorni avattu

PERINTEISEN FILATELIAN LUOKKA

Suomi

42	Schwenson Cyril	Suomi 1856 – 1884 (8)
43	Jurvanen Ari	Finland, Coat of arms, type 1885 – 1889 (7)
44	Grönroos Tor-Erik	Saarinen 1917 – 1930 (8)
45	Parviainen Risto	Saarisen malli 1917 – 29 (5)
46	Forsblom Anssi	Malli -30 ((6)
47	Saarinen Jussi	Malli -54 (7)
48	Pelkonen Viljo	Suomen ensipäiväkuoret ja varhaiset postitteen (4)
49	Lappalainen Kalervo	Yleismerkit 1930 – 1952 (8)
50	Jämsä Risto	Yleismerkit malli 1963 (8)
51	Lehtonen Alpo	Käytösarja malli-63 (8)
52	Siltanen Reijo	Malli 1963 erikoiskokoelma (8)
53	Jurvanen Ari	Suomen yleismerkit Malli 1963 (4)
54	Reunamäki Hannu	Pieni Maamme-kirja (4)
55	Berglund Åke	Lehdistömerkit (2)
56	Kaartinen Jouko	Suomen euro-arvoisten postimerkkien hammaste/läviste-erikoisuuksia (1)
57	Evinsalo Seppo	Euroajan Suomi 2002 – 2012 (3)
58	Roivainen Antti	Suomen rautatiepakettimerkkejä (8)
59	Mustonen Ilkka	The Finnish Red Cross 1904 – 1949 (8)

NUORISOLUOKKA

60	Gustavsson Manolis	Kartor på frimärken och brev (3)
----	---------------------------	----------------------------------

JOKAMIESLUOKKA

61	Hyttinen Juha	Sinisen leijonan paluu – leimoja ympäri vuoden (1)
----	----------------------	--

AIHEFILATELIAN LUOKKA

62	Speksnijder Dirk in memoriam (1940 – 2012) Napoleon Bonaparte: might and desire (7)
63	Heikkola Arvo Lappi (1)
64	Vesterinen Rauli Kilpaa avaruuteen (3)
65	Viljanen Olli The Best Game You Can Name (5)

Dirk Speksnijder (1940 -2012)

Joulukuussa 2006 Dirk tuli toimistooni noutamaan kokoelma-lehtien suojamuoveja valmistautuessaan tulevaan näyttelyyn. Kuten aina tavatessamme hänellä oli näyttelyiden vuosisuunnitelma taskussaan: se oli hienosti tehty A3-kokoiselle arkille ja sisälsi kaikki hänen kokoelmansa sekä aiemmin esillä olleiden kokoelmien saamat pisteet ja mitalit. – Dirk osallistui ahkerasti näyttelyihin niin kotimaassamme Hollannissa kuin ulkomail-lakin. Postimerkit olivat hänelle erittäin tärkeitä eläkevuosina, niistä tuli täyspäiväinen harrastus!

Nyt hänellä oli huolia: näyttelyitä ei ollut riittävästi, jotta hän olisi voinut esittää kaikkia kokoelmiaan! Kun Hollannissa on korkeintaan yksi kansallinen näyttely joka toinen vuosi, oli myös hankalaa pätevyitä kansainvälisiin näyttelyihin. Olin juuri täyttänyt ilmoittautumislomakkeeni Tavastex 2007 -näyttelyyn Hämeenlinnaan ja ehdotin Dirkillle, miksei hänkin osallistu postimerkinnäyttelyyn Suomessa? Dirkestä tämä ei tuntunut huonolta ajatukselta, vaikkei ollut koskaan käynyt Suomessa eikä puhunut kuin hollantia. Niinpä suomen kieli ei ollut hänelle sen kummemmin vieras kuin muutkaan kielet!

Aikaa ei ollut hukattavana. Ilmoittautumisaika päättyi samana päivänä.

Tulostin ilmoittautumispaperit Dirkillle ja hän täytti ne saman tien. Siitä lähtien hän esitti kokoelmiaan Suomessa joka vuosi. Se tuotti hänelle runsaasti mielihyvää. Hän nautti postimerkinnäyttelyiden ilmapiiristä ja niiden monien suomalaisten keräilijöiden seurasta, jotka hän oppi tuntemaan Suomen vierailujensa aikana.

Heikon terveytensä vuoksi Dirk ei voinut henkilökohtaisesti tulla kaikkiin näyttelyihin. Viimekeväisen Tavastex 2012 -näyttelyn aikaan Dirk oli jo sairaalahoidossa. Hämeenlinnassa häntä edustivat poika René, joka aina oli matkustanut isänsä kanssa Suomeen, sekä toinen poika Marco.

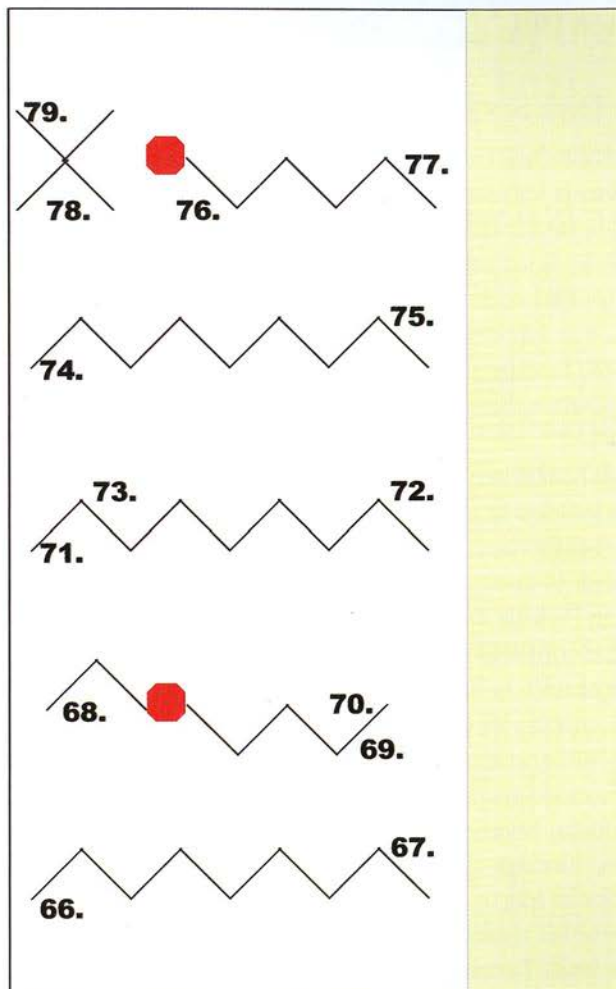
RENÉ HILLESUM

Dirk Speksnijder osallistui Suomessa kaikkiaan seitsemään kansalliseen ja pohjoismaiseen näyttelyyn yhteensä yli 10 eri kokoelmalla. Kahdeksalla niistä hän sai yli 80 pistettä ja korkein saavutus oli kultamitali Tamfila 2009 -näyttelystä aihekokoelmalla

KAMARIMUSIIKKISALIN LÄMPIÖ 2. kerros

Perinteinen filatelia – ulkomaat

Danske Bank

PERINTEISEN FILATELIAN LUOKKA

Ulkomaat

66	Koskiahho Tuomo	Estonia 1857 – 1941 (8)
67	Sairanen Jukka	Eesti 1918 – 1940 (8)
68	Liljeroos Aulis	Estonian Coat of Arms 1991 – 1998 (5)
69	Sairanen Jukka	Otepää 1941 (1)
70	Lahtinen Mauri	Great Britain, Queen Victoria 1840 – 1884 (6)
71	Vesakari Ilpo	Englanti 1952 – 1968 (8)
72	Roden Teuvo	Englanti. Victorian kauden kirjapaino- merkit 1855 – 1900 (6)
73	Heikkinen Matti	Automaattimerkkejä maailmalta (2)
74	Vesakari Ilpo	Saksan rakennussarja 1948 (8)
75	Vuorivirta Martti	Böhmen und Mähren (8)
76	Sohrne Björn	The postal story of Yemen 1870's – 1950 including the Kamaran Island till 1951 (5)
77	Weber Reinhard	Malaiische Staaten, Sultanat Perak 1880 – 1955 (5)
78	Godfrey John	South Georgia 1909 – 1962 (5)

LENTOPOSTILUOKKA

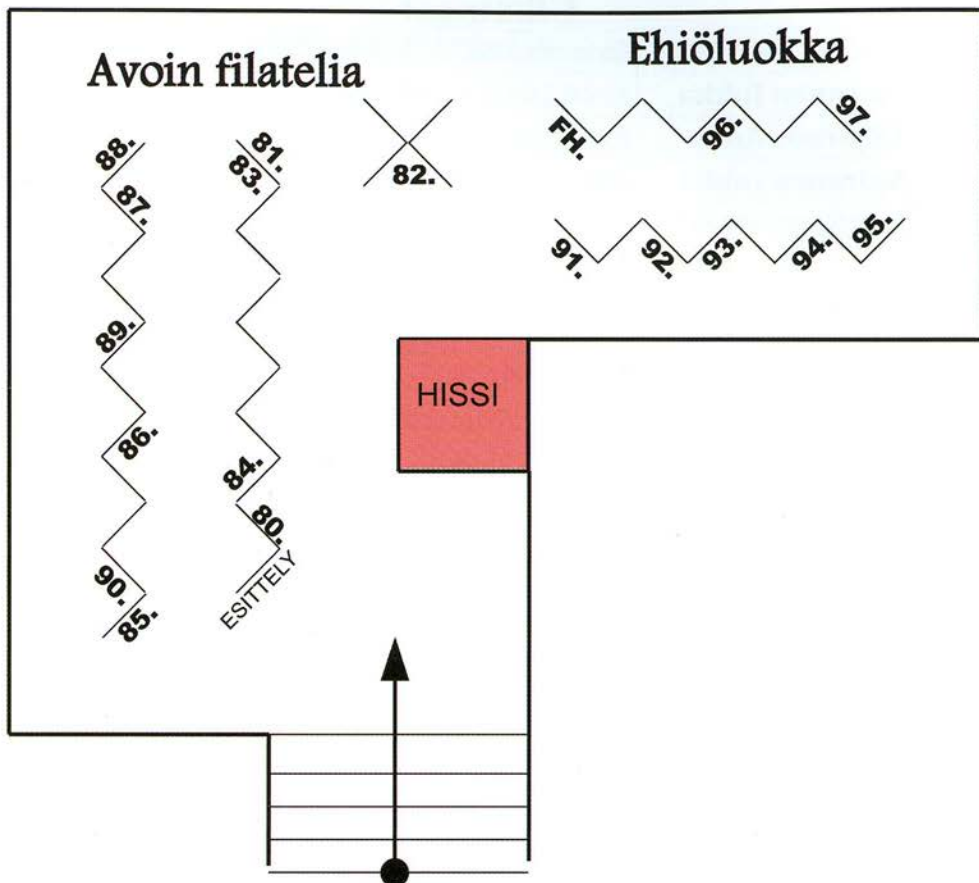
79	Hannula Petteri	Transpacific airmail service 1935 – 1941 (1)
----	------------------------	---

KIRJALLISUUSLUOKKA

Teokset esillä näyttelyn vastaanotossa 1. krs

	Hannula Petteri	Pakettiposti Suomesta ulkomaille 1888 - 1942, taksat ja keskeisimmät määräykset
	Pesonen Matti	Maalaiskirjeenkantajien numeroleimat 501- 750
	Pesonen Matti	Maalaiskirjeenkantajien numeroleimat 751- 1000
	Suomen Filatelistiliitto ry.	Hannu Kauppi: Yleismerkit 1930

TAIVASPARVI 3. kerros

Kerää huviksesi

Kuopion Filatelistikerhossa on aina

AVOIMET OVET

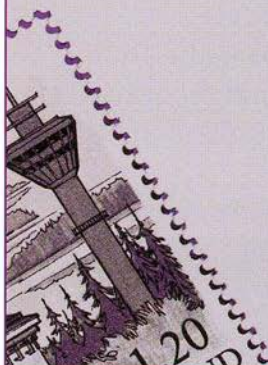
Postimerkki- ja korttikerääjien kohtauspaikka
korttelimuseon kokoustilassa (Kuninkaankatu 6)
ma 25.3., 8.4., 22.4. ja 13.5. klo 17.30

Vaihtotunti, esitelmä, arpajaiset ja huutokauppa

ARVIOINTIPALVELU

Ota yhteyttä:

puheenjohtaja Hannu Reunamäki 040-542 33 53 reunamak@dnainternet.net
sihteeri Osmo Korhonen 050-324 95 69 osmo.ko@luukku.com

AVOIMEN FILATELIAN LUOKKA

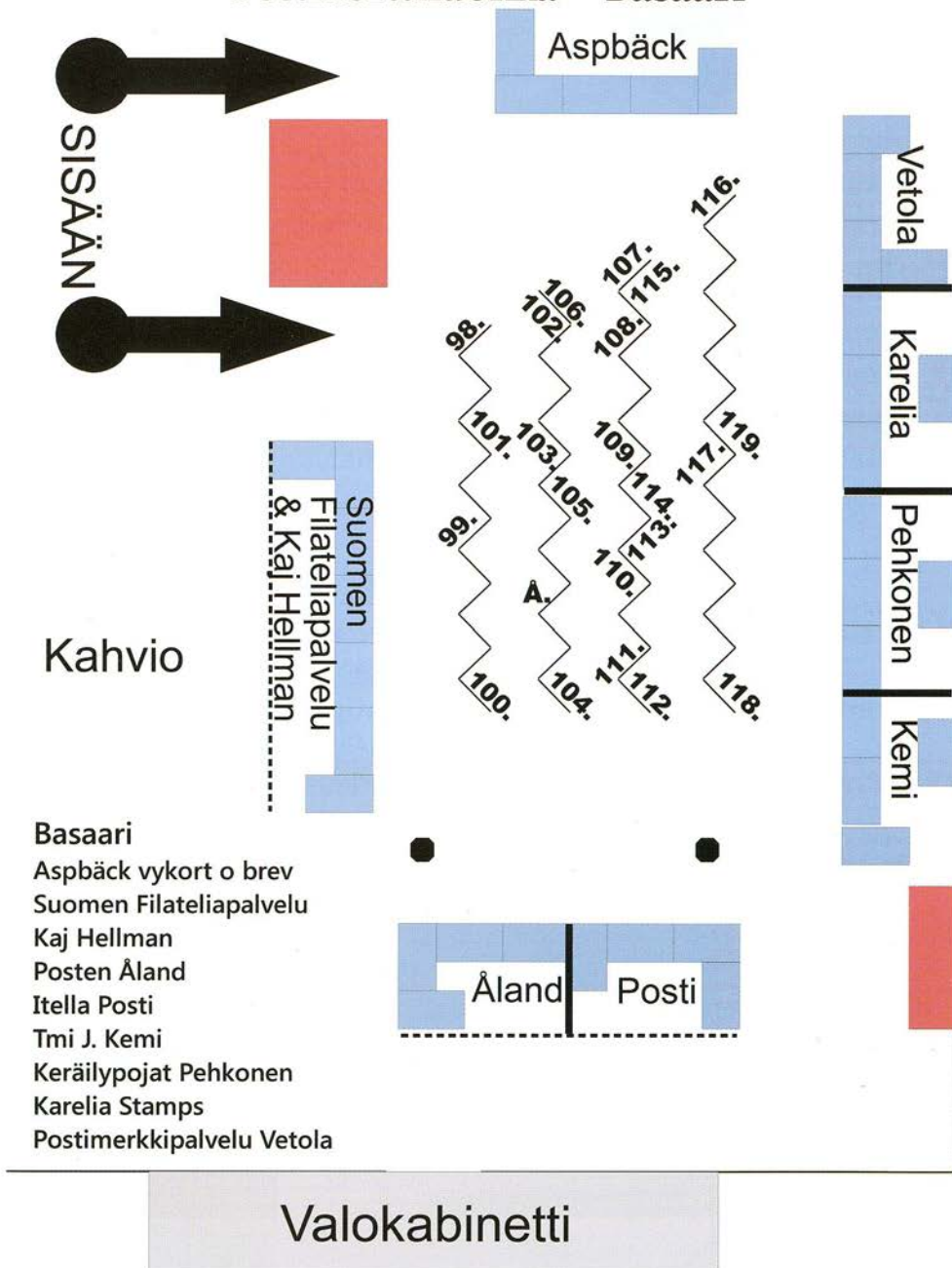
80	Ihamäki Pauli	Tsekkoslovakian mutkikas partiotaival (8)
81	Reunamäki Hannu	Sinfoniaorkesterin soittimet (1)
82	Lappalainen Kalervo	Markkinapaikasta yliopisto-kaupungiksi (8)
83	Salminen Esko	Suomen tasavallan presidentit (7)
84	Gustavsson Per	Höyryllä Turkuun (3)
85	Juvas Klaus	Juantehdas – Strömsdalsbruk (4)
86	Tauru Martti	FINLANDIA 88 – ajatuksesta toteutukseen (5)
87	Reunamäki Hannu	Joulupukin elämäkerta (2)
88	Kemppilä Ulla	Käynti mummolassa (4)
89	Saarinen Eero	Koira ihmisen kumppanina (5)
90	Hjelt Sven-Erik	DX-kuuntelu – monipuolinen harrastus (2)

EHIOLOUKKA

91	Schwenson Cyril	Postin palveluiden kehitys 1845 – 1917 ehiöillä dokumentoituna (2)
92	Schwenson Cyril	Suomen suuriruhtinaskunnan yksityisehiöarkit (1)
93	Schwenson Cyril	Ensimmäiset postkorttimme 8 penniä vihreät 1871 ja 1872 (2)
94	Schwenson Cyril	Paluukuitti Suomenmaalla 1871 – 1917 (3)
95	Karlsson Asko	Suomen Suuriruhtinaskunnan ehiökortit 1871 – 1917 (8)
FH	Forsblom Hannu	Suomen Punaisen Ristin yksityisehiöt (3)
96	Pietilä Juhani	Madeira and Funchal Postal Stationery 1878 – 1908 (4)
97	Koskiaho Tuomo	Postal stationery used in Estonia in 1852 – 1944 (7)

VALOHALLI 1. kerros

Postikorttiluokka – Basaari

POSTIKORTTILUOKKA

98	Pihl Allan	Tarinoita sodasta ja kansasta (6)
99	Antinranta Harri	Rajamaasta Suomen tasavallaksi (6)
100	Pitkänen Risto	Suomea samoilemassa (8)
101	Pirhonen Anneli	Keisariajan Kuopio-kortteja (4)
102	Taskinen Jani	Iisalmi (4)
103	Forsblom Anssi	Joensuu ennen 1950 postikorttein (5)
Å	Posten Åland	Vuoden 2013 postimerkkien alkuperäisiä taiteilijaluonnoksia ja ensipäivänkuoria (4)
104	Järvinen Jouko	Jyväskylä Albin Aaltosen kuvaamana (6)
105	Pohjola Seppo	Keuruu kotiseutuni (6)
106	Uotila Olavi	Helsingin lentoasemat (1)
107	Forsblom Hannu	Mikkeli: patsaat ja muistomerkit (2)
108	Heikkinen Matti	Kolia kiertämässä (3)
109	Uotila Olavi	Havis Amanda (4)
110	Heikkinen Matti	Vanha Virumaa (3)
111	Heikkinen Matti	Vanha Harjumaa (2)
112	Snellman Johan	Suomen autolauttaliikenteen kehitys (5)
113	Heikkola Arvo	Vientisatama Kotka (1)
114	Ritola Aarre	Vanhaa Jönköpingiä postikorteilla (7)
115	Heikkinen Matti	Ukkomiesten yölliset kapakkareissut (1)
116	Hyttinen Juha	Saint-Denis'tä Beauvais'en -- Ranskan goottilaista arkkitehtuuria 1135 - 1548 (8)
117	Laakso Seija-Riitta	Paris by Night (8)
118	Snellman Johan	Titanic & Co (8)
119	Ihamäki Pauli	"Aina valmiina" vuosikymmenet sitten partiokorttien kertomana (8)

Posten Åland toivottaa sinut tervetulleeksi **SAVOFILA 2013** tapahtumaan 8.–10.3.

Näyttelykortti ja
-postimerkki

MESSUTARJOUKSIA

Pienoisautot nro 15 ja 16
erikoishintaan 10 €/kpl!

Reimari-kaulakoru
erikoishintaan 15 €

Postimerkkikellot nro 4 ja 5 vain
5 €/kpl (rajoitettu erä)

Tervetuloa osastollemme!

POSTEN ÅLAND Frimärken, PB 1100, AX-22111 MARIEHAMN, ÅLAND, Finland
Tel: +358 18 636640 • Fax: +358 18 636608 • E-Mail: frimarken@posten.ax • Internet: www.posten.ax

Kansallinen

SAVOFILA **2013**

Näyttelyn tuomaristo

Jukka Sarkki
puheenjohtaja

Bengt
Bengtsson

Kaarlo
Hirvikoski

Jari
Majander

Ari
Muhonen

Jussi
Murtosaari

Jukka
Mäkinen

Jukka
Mäkipää

Pekka
Taitto

Lauri
Väätäinen
sihteeri

Pääpalkinto
Olvi Grand Prix

Kunniapalkinnot

Itella Posti Oy, Kuopion Filatelistikerho ry, Kuopion kaupunki, Olvi Oyj,
Posten Åland Ab, Savon Sanomat Oy, Suomen Filateliapalvelu Oy,
Suomen Filatelistiliitto ry, Suomalaisen filatelian edistämisseitien
Eeva ja Raimo Peltosen rahasto, Suomen Yhdistynyt Indokiinan,
Madagaskarin ja Tiibetin Keräilijöiden Klubi ry

Savofila 2013 -näyttelytoimikunta

Risto Pitkänen, puheenjohtaja
Matti Heikkinen, Osmo Korhonen (sihteeri),
Hannu Reunamäki, Lauri Väätäinen

Kari Karanko: Konfliktista vakauteen

Viime vuosina on juhlistu suomalaisen rauhanturvaamisen viittä vuosikymmentä. Ensimmäinen suomalainen sotilaallinen YK:n rauhanturvajoukko, Yhdistyneiden Kansakuntien Suomen Komppania YKSK, lähetettiin Suezille 1957 ja sitten suomalaisia onkin ollut maailmalla eri rauhanturvatehtävissä runsaat 50 000 miestä ja naista.

Keväällä 2012 YK:n päämajassa järjestettiin

Suomen osallistumista rauhanturvaoperaatioihin kuvaava näyttely; sinibaretteja edustivat Suezilla rauhaa valvonut Jorma Reinimaa sekä Kosovossa ja Tsadissa palvellut Anni Seppälä. Heidän YK-palveluksensa alkamisen ero on tasan 50 vuotta.

Toimittaja Rauli Virtanen julkaisi vuonna 2011 erinomaisen kattavan haastatteluihin perustuvan teoksen ”Suezilta Afganistaniin – suomalaiset rauhaa

turvaamassa”. Kirja antaa laavan kuvan rauhanturvasta, mutta valottaa myös muutosta kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan suuntaan.

Vuosien saatossa suomalaiset ovat oppineet ja opettaneet rauhanturvamista. Suezin komppaniasta alkaen suomalaisissa YK-joukossa on ollut monenlaisia ammattilaisia rakenta-

jiista opettajiin ja peltiseipistä etnologeihin. Ei ole ollut mikään ihme, että palvelusalueella on paikallisten yhteisöjen moninainen auttaminen kuulunut tehtäviin joskaan ei itse palvelukseen mandaattiin. Kun sillat on pommitettu rikki, ne on korjattu. Kun koulujen katot ja ovet estävät säännöllisen koulutyön, niin ne korjataan. On opittu elämään ympäröivän yhteisön kanssa.

Omien kokemustensa ja jatkuvan rauhanturvakoulutuksen pohjalta Niinisaloon muodostui merkittävä sotilaallisen kriisinhallinnan kansainvälinen koulutuskeskus FINCENT. Siviilikrii-

sinhallinnan koulutusta on jo vuodesta 2004 tarjottu Kuopiossa Pelastuslaitoksen yhteyteen sittemmin perustetussa Kriisinhallintakeskuksessa. On syytä ihmetellä, miksei näitä resursseja yhdistetä ja sijoiteta yhteen paikkaan. Nyt kuitenkin puolustusvoimauudistuksen myötä FINCENT tullaan sulauttamaan Maanpuolustuskorkeakouluun ja samalla muutto Tuusulasta Santahaminaan on edessä vuoden 2014 loppuun mennessä. FINCENTin itsenäinen rooli katoaa ja sen myötä siviili- ja sotilaallisen kriisinhallinnan nykyistä tiiviimpi yhteistyö ei välttämättä ainakaan helpotu. Sekä EU:n että YK:n kannalta häviää kartalta jälleen yksi mahdollinen kokonaisvaltaisen kriisinhallintakonseptin omaava koulutuksen tarjoaja.

On myös toinen ongelma, joka vaivaa tuon ”aluepoliittisen sijoittelun” lisäksi valtionhallintoamme. Meillä kriisinhallintakysymyksissä hallinnon, budjetoinnin ja toimeenpanon jäykkyys on silmiinpistävä. Joustavaa resurssointia mm. **Hollannin vakauttamisrahaston** tapaan ei synny, kun saman ministeriön eri osastot, tai eri ministeriöt, eivät luovu ”omiksi rahoikseen” mieltämistään rahoista ja niitä koskevasta päätösvallastaan. Hollannin mallissa eri budjettikohdista koottiin sotilaallisen, siviilikriisinhallinnan ja kehitystyön varoja yhdeksi, aikaisempaa käytäntöä joustavamaksi rahoittomalliksi nopeisiin, joustavasti päätettäviin ja myös laajempiin tarpeisiin.

Sovinto on rauhan edellytys

Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATU r.y:n vuonna 2012 julkaisemassa mainiossa kirjassa ”*Siviilit kriisejä hallitsemassa*” **Outi Hakkarainen** pohtii oivaltavalla tavalla turvallisuuden ja kehityksen tiivistyvää yhteyttä. Artikkelissa korostetaan mm. ”sitä, ettei kriisiytyneiden valtioiden hallitusten legitemisyyttä mitata kansallisissa tai paikallisissa vaaleissa, vaan nimenomaan kansalaisten oikeuksien toteuttamisessa ja heidän mahdollisuuksiinsa valvoa, että hallitus täyttää sille kuuluvat velvollisuudet”. Kokonaisuudessaan kirja on mainio johdanto hauraitten yhteiskuntien avustamiseen. Kirja on oivallinen opas kokonaisvaltaiseen rauhantyöhön ihmisiä kuunnellen.

Työelämässäni, kehitysyhteistyön saralla, kävi vuosikymmenten aikana selväksi, ettei suotuisaa yhteiskunnallista kehitystä saada aikaan, jollei yhteistyömaissamme ja alueilla vallitse rauha. Rauha ei aina sekään riittänyt, koska uuden konfliktin ja jopa sodan siemen oli kätkeytyneenä sovittelemattomaan menneisyyteen. Totuus- ja sovintokomiteojen työ, eri maissa eri nimillä, kirjaimellisesti pyrkii kaivamaan esille ihmisten kokemukset sekä todellisten tapahtumien kuvaukset, jolle pohjalle on mahdollista rakentaa rauhaa sekä yhteisymmärrystä keskinäisen sovinnon päälle.

Pysyvä rauha ei seuraa rauhansopimusta. Rikkoutunut yhteiskunta edellyttää uudenlaista alkua. Kehitystä aikaisempaa parempaan ei tapahdu hetkessä. Kun televisiolamput sammuvat, jää usein ihmisten osaksi toimeentulo-entistä heikoimmin eväin ja resurssein. Usein kansalaisjärjestöt – toivontuojat ja mielivallan hillitsijät – lähtevät maasta. Entisten sotilaiden elämä ei ole tolallaan vielä silloin, kun aseet on luovutettu ja marssi kotikyliin alkaa. Tyttöjen ja poikien paluuta siviiliin varjostaa koulujen keskeytyminen, tilapäiset työt, paluu ehkä vihamieliseen arkeen entisissä kotikyliissä, mahdollisesti vammautuminen, elinikäinen trauma. Pakolaisuudesta palaavia odottaa niukka toimeentulo, kannustuksen puute ja vähäistenkin resurssien valuminen kodeista häätäjille – entisille sotilaille tai sisseille.

Täytyy myös muistaa, että ne jotka pysyivät kotokyllissään sodan aikana ja hoitivat maata ovat myös usein kouluttamattomia. Entisten sotilaiden kouluttaminen nähdään ikäänkuin palkkiona, varsinkin jos kylän nuorten kouluttamiseen ei riitä huomiota eikä rahaa.

Koulutuksen kautta siviiliin

Tässä jään pohtimaan sitä, mitä tapahtuu sotilaallisen kriisinhallinnan jälkeen, rauhansopimusten astuttua voimaan. Mitä tapahtuu leireille suljetuille sotilaille tai entisille sisseille.

Useissa tapauksissa, kuten Nepalissa vuonna 2006 maolaississit suljettiin leireihin. Takana oli yli kymmenen vuoden sisällissota. Nuoret miehet ja naiset oli reväisty kouluista. Tulevaisuus oli epävarma. Sama näkyy Lähi-Idässä ja Välimeren eteläpuolella. Tuhansien nuorten ihmisten heikosti koulutettu joukko odottaa työpaikkoja tai jatkokoulutusta.

Entisten sotilaiden kotiinpaluun keskeinen reunaehto on keskeytyneen koulutuksen jatkaminen ja ammatillinen koulutus. Koulunsa jättäneillä nuorilla tytöillä ja pojilla ei ole juuri mitään mahdollisuuksia kunnan toimeentuloon siviilissä.

Suomalaisillakin on tästä kokemusta.

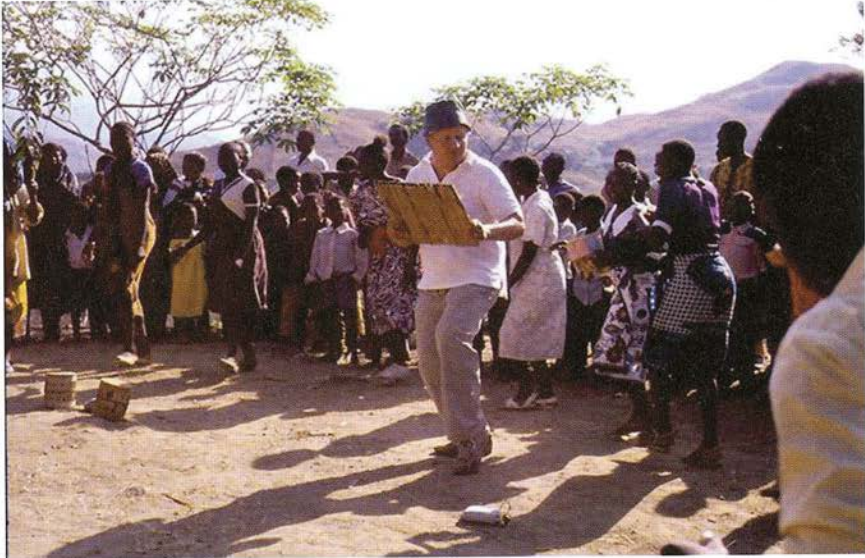
Pian sodan jälkeen 1945 Suomessa perustettiin Valtion sisäoppilaitos Niinisaloon. Kouluneuvos L. Arvi P. Poijärvi oli voimakkaasti vaikuttamassa internaatin perustamiseen. Oppilaitokseen hyväksyttiin liki 1850 entistä sotilasta, jotka olivat jättäneet lukionsa kesken tai sodan aikana jatkaneet keskikoulu- ja lukio-opintojaan. Sisäoppilaitos toimi vuoteen 1947 saakka. Opettajia oli yhteensä 66, joista naisia kymmenen. Heidät haalittiin ympäri Suomea kokeneiden oppikoulunopettajien joukosta. Heidä olivat tunnetut pedagogit kuten Kalle Väänänen Kuopiosta, Anna-Liisa Heikinheimo, legendaarinen oululainen äidinkielenopettaja Anna Leinonen sekä Eino Arohonka

(kirjailijana tutumpi Aaro Honkana). Internaatin rehtoreina toimivat **Johannes Varsila** ja hänen jälkeensä matemaatiikan opettaja **Väinö Alava**. Oppilaisista voisi mainita ainakin kenraali **Lauri Kohon**, joka kohosi aikanaan tärkeään YK:n rauhanrakennustehtävään.

Interpartojen tie siviiliin oli vaikea. Yhdessä oli mahdollista purkaa sodan traumaa, yhteinen ponnistelu kohden ylioppilastutkintoa ja opintoja oli kuitenkin tasoitettu. Internaatin opintotulokset olivat sodanjälkeisen lukiopiskelun keskivertoa parempia. Nollatoleranssi, poikkeusoloja ymmärtävä opettajakunta sekä yhteinen halu selviytyä tuki rankkaa opiskelua.

Yhteiskuntarauha on kokonaisuus

Kokonaisvaltainen kriisinhallinta pitää käsitteenä sisällään analyysin kriisiytneistä yhteiskunnista, rauhanponnisteluista, sotilaallisesta ja siviilikriisinhallinnasta, kehitysavusta ja siirtymisestä sodasta jälleenrakentamiseen sekä tasapainoiseen yhteiskunnalliseen kehitykseen. On tärkeää, että siinä voidaan olla mukana kaikella sillä kokemuksella, mikä on vuosien saatossa kertynyt niin valtion kuin kansalaisyhteiskunnan keinovarastoon.

Kari Karanko on entinen suurlähettiläs, joka toimi liki 40 vuotta ulkoministeriön eri tehtävissä mm. Tansaniassa, Sambiassa, Namibiassa, Sri Lankassa ja Nepalissa ja kotimaassa mm. evaluoinnin ja kv.ympäristöpolitiikan tehtävissä. Kuvassa Karanko Hombozan kyläläisten kanssa senjälkeen, kun Viittakiven talkoolaisten ja kyläläisten rakentama terveyskeskus oli vihitty ja Karangon lahjoittama Vammalan konepajan NIRA-käsipumppu asennettu

Voitanko Sinä tämän auton?

KAIKKI

lehden tilaajat
ovat automaattisesti
mukana arvonnassa.

Arvontasäännöt
www.savonsanommat.fi/arvonta

NEROKAS MONIMEDIA.

**SAVON
SANOMAT**
savonsanommat.fi

Ilpo Vesakari: Pennien paluu 1963

Kaksi maailmansotaa ja niitä seurannut voimakas rahan arvon huononeminen olivat syöneet Suomen markan ostovoimaa. Pennin kolikkoa ei oltu lyöty vuoden 1924 jälkeen ja muutkin markkaa pienemmät hilut kävivät tarpeettomiksi toisen maailmansodan päätyttyä. Postimerkeillä täysiin markka-arvoihin siirryttiin 1948.

Rahan arvon aleneminen oli pahimmillaan 1945, jolloin markka heikkeni 80 %. Inflaation pystyttämiseksi ja harmaan talouden saamiseksi kuriin Suomessa toteutettiin ns. setelien leikkaus. Tarkoituksena oli myös saada viranomaisten tietoon salattua varallisuutta sekä selvittää, missä määrin valuuttaa oli väärennetty tai viety ulkomaille.

Vuodenvaihteessa 1945-46 kolme suurinta seteliä (5 000, 1 000 ja 500 mk) leikattiin kahtia: vasen puolisko kävi maksuvälineenä puolesta alkuperäisen setelin nimellisarvosta ja 16. helmikuuta mennessä nämä puoliskot

1 rautamarkasta tuli 1 kuparipenni 1963.

oli vaihdettava uusilla sarjanumeroilla vuonna 1945 painettuihin seteleihin. Oikea puolisko toimi kuittina valtion ottamasta pakkolainasta, joka maksettiin takaisin 1949. Lainan korko oli 2 %.

Pankkitilillä rahat olivat turvassa

Setelien leikkaus koski vain kansalaisten hallussa olevia seteleitä, ei siis rahalaitosten ja julkisyhteisöjen kassoja. Vaikka operaatiota yritettiin valmistella salassa, valveutuneet kansalaiset ehdivät kiikuttaa käteisvaransa turvaan pankkiin.

Inflaatiota rahaleikkaus ei kuitenkaan onnistunut pysäyttämään. Tähän vaikutti osaltaan se, että "raha" ei ole sama asia kuin setelistö; taloudellisesti mielekkääseen rahan käsitteeseen kuuluu käteisen lisäksi tiliraha, jota oli moninkertaisesti enemmän kuin käteisrahaa. Inflaatio-ongelma jäi pysyväksi ja setelien leikkaus synnytti vuosikymmeniksi epäluuloa viranomaisia ja talouspolitiikkaa kohtaan.

Rahauudistus ja seteliuudistus

Rahauudistuksella ymmärretään rahajärjestelmän muutosta, jossa rahan arvo muuttuu. Rahojen ulkonäön, rahamallin, muuttamista kutsutaan seteli- ja kolikkouudistukseksi.

Samaan aikaan kun setelipainossa valmisteltiin sittemmin 1955 totetutettua setelimalliston uusimista, Suomen Pankissa suunniteltiin siirtymistä kokonaan toiseen rahayksikköön. Pankin johtokunta esitti 1951, että käyttöön otettaisiin sataa markkaa vastaava riksi. Asia kariutui kuitenkin eduskunnan pankkivaltuuston vastustukseen.

Vanhat markat kierrätykseen

Vuoden 1963 alussa voimaan tullut rahalaki palautti pennit pussiin. Uusi markan rahayksikkö oli sata kertaa niin suuri kuin edeltänyt: markasta tuli

Haluatko miljonääriksi?

Vuoden 1963 rahauudistus siirsi ”vanhat miljoonat” historiaan: vuonna 1962 miljonääriksi oli päässyt nykyrahan arvolla mitattuna jo noin 20 000 euron varallisuudella! Markan alamäestä kertoo, että vuonna 1946 miljonääriyteen oli tarvittu nykyrahaksi muutettuna noin 75 000 euroa. Vuoden 1963 uusmiljonääri oli sitä myös nykyrahassa: tuolloinen miljoona markkaa vastaa noin 2 miljoonaa euroa.

penni ja sataa ”vanhaa markkaa” vastasi yksi ”uusi markka”.

Vanhoja markkoja ei ollut pakko vaihtaa uusiin, vaan ne olivat vuoden-vaihteen 1962-63 jälkeen käypiä sadasosalla nimellisarvostaan ja rahat otettiin kiertosta sitä mukaa kuin ne palautuivat pankkeihin. Vanha setelistö poistui 97-prosenttisesti jo vuoden 1963 loppuun mennessä.

Markan kotimainen ostoarvo, joka oli painunut alle 0,5 prosenttiin vuoden 1860 arvosta, tuli uudistuksen jälkeen vastaamaan noin kahta viidesosaa alkuperäisestä arvostaan. Silti markka tuli olemaan rahayksikkönä suhteellisen suuri. Markan kansainvälisestä perusarvosta, joka ilmaistiin kultana, päätti valtioneuvosto Suomen Pankin esityksestä.

WWW.LAPE.NET

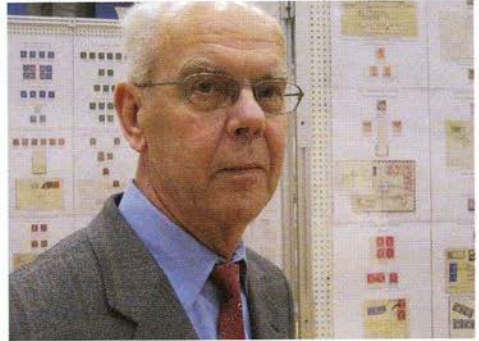
Luotettavaa postimyyntiä vuodesta 1920 lähtien!
Pyydä ilmaiset esitteet: 019-2482336

10000 markkaa oli suurin seteli ennen rahauudistusta ja sen jälkeen 100 markalla pärjättiin aina vuoteen 1975, jolloin painettiin 500 markan seteli virassa olleen presidentin Urho Kekkosen kuvalla.

Vuoden 1963 rahauudistus ei herättänyt suuria intohimoja ja se sujui rauhallisesti ja vähin kimmelluksin. Suomen Pankki ja valtiovarainministeriö olivat tiedottaneet asiasta perusteellisesti parisen vuotta ja kansalaiset tiesivät, että kahden nollan poistaminen uuden rahan arvosta oli pelkkä teknillinen toimenpide. Kauppiaat iloitsivat, kun myymälöissä ei enää tarvinnut käsitellä paksuja setelinippuja. Kirjanpito helpottui ja tiukoille joutuneiden laskukoneiden kapasiteetti nousi. Nollien poistona tunnettu operaatio oli viimeinen suuri rahauudistus Suomessa ennen siirtymistä euroon 2002.

Turkulainen filatelisti Ilpo Vesakari teki työuransa Kuopiossa lukion historian lehtorina. Vesakari kuvattuna Tanskan Roskildessa pidetyssä vuoden 2012 Nordia-näyttelyssä. KUVÄ: EIJA PITKÄNEN

KUOPION HAITARIKORTEISTA JA KORTTIHAITAREISTA

Matkailijat ovat aina halunneet lähettää terveisiä matkoiltaan. Sommitelmakorttien avulla voidaan kuvata matkakohteen erilaisia maisemia. Valokuvaus- ja painotekniikan kehitty-

essä niiden rinnalle tulivat erilaiset haitari- eli luukkukortit. Kortin sisältä vedettävässä haitarissa voi olla kymmenkunta erilaista maisemakuvaa.

Auton takaluukkukortteja tunnetaan useilta paikkakunnilta. Kuopion takaluukkukortti on Anneli Pirhosen kokoelmista.

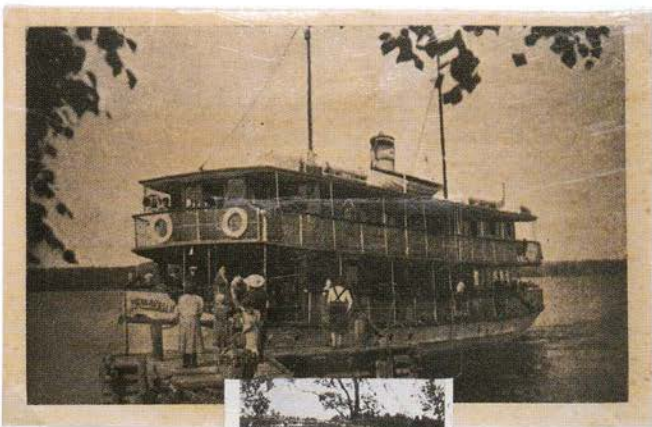
Kuvia useilta eri paikkakunnilta sisältävien haitarikorttisarjojen jälkeen ryhdyttiin tekemään kunkin paikkakunnan omia haitarikortteja.

Kuopiossa luonnollisia kohteita olivat Puijon torni, torin ympäristö ja Kallaveden laivaliikenne.

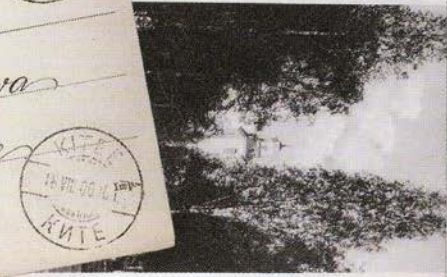
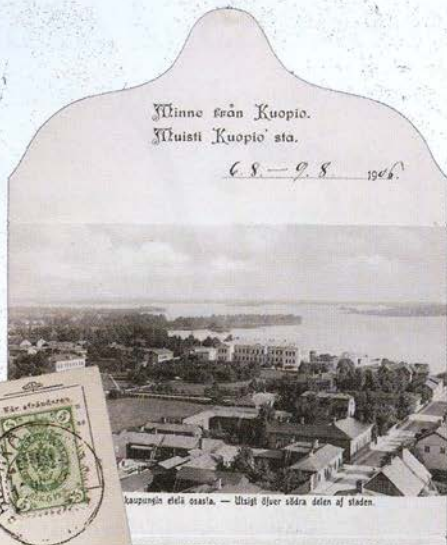
Kuopio-kortin pääkuvassa on vasemmalla kauppahalli ja sen takana Saastamoisen kulma, oikealla lyseo. Haitarin kuvissa on mm. entinen säästöpankin talo torin nurkalla kaupungintalon vieressä. Haitarikortti on lähetetty Kuopiosta Ruotsin Malmöön vuonna 1938.

Kortilla on Leppävirta II -laiva ja haitarikuvis-
sa maisemia sen purjeh-
dusreititin varrelta. Kortin
kustantaja oli Oy Kuopion
Kansallinen Kirjapaino.

Alla olevassa kortissa nähdään Puijon vanha
tiilitorni ja haitarin valokuvissa maisemia
tornista ja kaupungista. Myös tämä haita-
rikortti kuuluu Kuopion Kansallisen Kirja-
painon korttisarjaan.

Korttihaitareissa on useita samankokoisia kortteja kiinni toisissaan. Ne voitiin lähettää joko yhdessä nipussa tai erikseen. Kuvassa on korttihaitari Kuopiosta vuodelta 1906. Sen kustantaja oli Lotty Schönberg's Pappershandel, Kuopio. Vierailija on käynyt Kuopiossa 6.–9.8.1906 ja lähettänyt korttipakan Koivistolta Kiteelle 15.8.1906.

RISTO PITKÄNEN

Filatelisti

VÄRIKÄS JA VAIKUTTAVA POSTIMERKKEILYN ERIKOISLEHTI

Filatelistia tehdään Sinulle, joka viihdyt filatelian ja postaalisten aiheiden parissa - kortteja unohtamatta.

Lehti kertoo kuka tekee ja mitä tekee - kahdeksan kertaa vuodessa. Se tavoittaa alan harrastajat ja vaikuttajat, ja kertoo lajin tapahtumista ja tilaisuuksista.

Filatelisti toimii linkkinä ja tiedonvälittäjänä alan harrastajille.

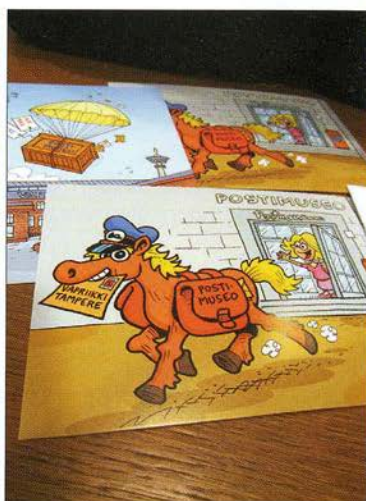
Filatelisti on myös äänitorvi, jonka kautta kerhot ja harrastajat saavat äänensä kuuluville.

Tule mukaan fiksujen harrastajien joukkoon: lehti tulee jäsenetuna Filatelistiliiton jäsenille.

Lehden voi myös tilata. Lisätietoja toimituksesta:

Ann Rose,

tomrose@taajamapalvelut.fi,
puhelin 050 5963 168.

Filatelisti syntyy yhteistyössä alan asiantuntijoiden ja toimijoiden kanssa.

Myy sinäkin meidän kauttamme

järjestämme Suomen suurimmat postimerkkihuutokaupat

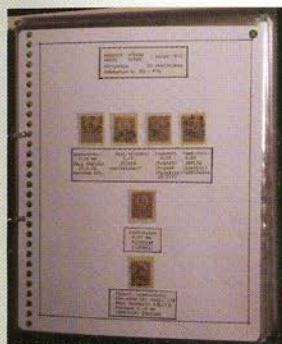
Meksikolainen kultaraha myyty 1500 eurolla.

1856 5 kop pienet helmet, tummansininen, käyttämätön. Myyntihinta 6900 euroa.

Lotta-Svärd ansioristi myyty 750 eurolla.

Unkari 1871-1881 erikoiskokoelma. Myyntihinta 8700 euroa.

Keräilykohteille on tällä hetkellä erinomainen kysyntä meillä ja maailmalla. Kauttamme tavoitat niin kotimaiset kuin ulkomaisetkin aktiiviset ostajat. Autamme Sinua saamaan parhaan mahdollisimman hinnan markkinoilta, oli sitten kyseessä peruskoelma, näyttelykokoelma, yksittäinen harvinainen kohde tai sekalainen isompi erä. Ohessa on kuvattuna esimerkkejä viime vuosina huutokaupoissamme myydyistä kohteista.

Ostamme myös heti KÄTEISELLÄ.

Omega taskukello myyty 800 eurolla.

Soita ja kerro, mitä Sinulta löytyy, niin autamme asiassa eteenpäin. Puh: 02 254 7200.

SUOMEN FILATELIAPALVELU OY

PHILATELIC SERVICE OF FINLAND LTD

WWW.STAMPS.FI, WWW.FILATELIAPALVELU.COM

OY HELLMAN - HUUTOKAUPAT

HELLMAN AUCTIONS LTD

WWW.HELLMANHUUTOKAUPAT.FI

Postimerkkimuseo

Titanic-teemanäyttely

- Titanic aiheista esineistöä, postimerkkejä, musiikkia ja valokuvia
 - Titanic rakentamisesta tuhoon
 - Tarinoita matkustajista

Postimerkinäyttely

- Zeppelin aiheisia postikortteja, merkkejä ja valokuvia
- Suomalaisia postimerkkejä vuosilta 1917-2011
- Kotiseutuaiheinen postikorttikokoelma
- Kotikaupunki lisälmen historiikki

Olvi Oluthalli, Olvi Oyj:n panimon yhteydessä
Luuniemenkatu 4, Iisalmi

Avoinna ma-pe 10-15

Tervetuloa!